

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ЖИТОМИРСЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

25 вересня 2019 року

м. Житомир

№ 56/9-р/к

Про закриття провадження у справі
про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

справа № 56-3.5/7-2019

В ході виконання доручення Голови Антимонопольного комітету України від 22.04.2019 № 13-01/426 Житомирське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) здійснювало збір та аналіз інформації від учасників регіональних ринків послуг з вивезення побутових відходів.

За результатами аналізу зібраних матеріалів було виявлено, що дії виконавчого комітету Житомирської міської ради (далі – Відповідач, Виконком) щодо затвердження рішенням від 09.01.2019 року №10 «Про встановлення тарифів на послуги з вивезення побутових відходів, ...» тарифів на послуги Комунального підприємства «Автотранспортне підприємство 0628» Житомирської міської ради (надалі – «КАТП 0628», Підприємство) зі збирання, вивезення та розміщення твердих побутових відходів мали ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом сьомим статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», визначеного статтею 17 цього Закону, у вигляді дій органу місцевого самоврядування, що полягають у легітимації порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 07.06.2019 № 56/8-рп/к було розпочато розгляд справи № 56-3.5/7-2019 щодо неправомірних дій виконавчого комітету Житомирської міської ради.

За результатами розгляду справи № 56-3.5/7-2019 Відділенням не доведено, наявності в діях Виконкому порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом сьомим статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», визначеного статтею 17 цього Закону.

Адміністративна колегія Відділення, розглянувши матеріали справи № 56-3.5/7-2019 про порушення виконавчим комітетом Житомирської міської ради законодавства про захист економічної конкуренції, та подання з попередніми висновками у справі відділу досліджень і розслідувань від 05.09.2019 за № 56-03/59 п,

ВСТАНОВИЛА:

1. Процесуальні дії

- (1) Відділення на підставі доручення Голови Антимонопольного комітету України від 22.04.2019 № 13-01/426 проводило аналіз функціонування ринків послуг з вивезення побутових відходів Житомирської області та дотримання учасниками ринку вимог законодавства про захист економічної конкуренції.

- (2) Розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 07.06.2019 № 56/8-рп/к було розпочато розгляд справи № 56-3.5/7-2019 за ознаками вчинення Виконкомом порушення, передбаченого пунктом сьомим статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», визначеного статтею 17 цього Закону, у вигляді дій органу місцевого самоврядування, що полягають у легітимації порушення законодавства про захист економічної конкуренції.
- (3) Листом від 10.06.2018 № 56-02/1108 Виконкому було надіслано копію розпорядження адміністративної колегії Відділення «Про початок розгляду справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції».
- (4) Листом від від 04.07.2019 № 18/4263 (вх. від 05.07.2019 № 56-01/1008) Виконкомом надано відповідь та роз'яснення на розпорядження адміністративної колегії Відділення.
- (5) Листом від 06.09.2019 № 56-02/1533 Виконкому було надіслано копію подання з попередніми висновками у справі від 05.09.2019 за № 56-03/59 п.

2. Відповідач

- (6) Відповідачем у справі є Виконавчий комітет Житомирської міської ради.
- (7) Повноваження органів місцевого самоврядування та виконавчих органів рад визначено Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» (далі – Закон).
- (8) У статті 140 Конституції України та у вказаному Законі визначаються органи місцевого самоврядування. Зокрема: місцеве самоврядування здійснюється територіальною громадою в порядку, встановленому законом, як безпосередньо, так і через органи місцевого самоврядування: сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи.
- (9) Відповідно до частини першої статті 10 Закону Виконком є органом місцевого самоврядування, що представляє відповідну територіальну громаду та здійснює від її імені та в її інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України та законодавством України.
- (10) Виконком є органом місцевого самоврядування, юридичною особою (відповідно до пункту 1 статті 16 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»),
 - місцезнаходження юридичної особи: 10014, м. Житомир, майдан ім. С.П. Корольова, 4/2;
 - ідентифікаційний код юридичної особи – 04053625;
 - код КВЕД 84.11 Державне управління загального характеру.
- (11) Місцеве самоврядування у м. Житомирі здійснюється через Житомирську міську раду та Виконком.
- (12) Виконком – орган, який відповідно до Конституції України та Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні” створюється міською радою для здійснення виконавчих функцій і повноважень місцевого самоврядування у межах, визначених законами. Виконком має власні та делеговані повноваження.

3. Обставини справи

- (13) До відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать, зокрема власні (самоврядні) повноваження щодо встановлення в порядку і межах, визначених законодавством, тарифів на побутові, комунальні транспортні та інші послуги (підпункт 2 пункту а, статті 28 Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні”).
- (14) Тобто, Виконком має можливість державного впливу на ринкові відносини. Зокрема у разі, якщо через такий вплив, шляхом легітимації неправомірних дій суб'єкта господарювання може бути завдана шкода конкуренції між суб'єктами господарювання у будь-якому вигляді, або призвів чи може призвести до ущемлення інтересів споживачів, такий державний вплив є антиконкурентним, а вчинення такого впливу тягне за собою конкурентну відповідальність.

- (15) Рішеннями Житомирської міської ради тридцять шостої сесії шостого скликання від 18.06.2014 № 695, двадцять п'ятої сесії сьомого скликання від 14.09.2017 № 719 та двадцять дев'ятої сесії сьомого скликання від 07.12.2017 № 843 «Про визначення виконавців послуг з вивезення побутових відходів та вторинної сировини, що утворилася в результаті роздільного збирання побутових відходів на території м. Житомира, на конкурсних засадах» Підприємство визначено виконавцем послуг з вивезення твердих побутових відходів на визначеній умовами конкурсу території м. Житомира.
- (16) Територіальним відділенням не встановлено інших суб'єктів господарювання, що надавали у період 2016-2018 років та поточного періоду 2019 року послуги із вивезення твердих побутових відходів, з боку яких КАТП 0628 Житомирської міської ради зазнає значної конкуренції в межах визначених умовами конкурсу територій м. Житомира.
- (17) Послуги з вивезення побутових відходів за споживчими властивостями, умовами використання, технічними, експлуатаційними властивостями і характеристиками не мають товарів замінників.
- (18) Відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» КАТП 0628 Житомирської міської ради має ознаки монопольного (домінуючого) становища на ринку послуг з вивезення твердих побутових відходів протягом 2016-2018 років та поточного періоду 2019 року в межах обслуговування визначених умовами конкурсу територій м. Житомира.
- (19) Основні засади організаційних, господарських відносин, що виникають у сфері надання та споживання житлово-комунальних послуг між виробниками, виконавцями і споживачами, а також їхні права та обов'язки визначає Закон України «Про житлово-комунальні послуги».
- (20) Частиною другою статті 31 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» (який діяв на момент затвердження тарифів), визначено, що виконавці/виробники здійснюють розрахунки економічно обґрунтованих витрат на виробництво (надання) житлово-комунальних послуг і подають їх органам, уповноваженим здійснювати встановлення тарифів.
- (21) КАТП 0628 Житомирської міської ради на основі фактичних показників діяльності за 2018 рік здійснено розрахунок розміру вартості послуг з вивезення побутових відходів та, відповідно до норм чинного законодавства України, подано для встановлення до уповноваженого органу. Рішенням виконавчого комітету Житомирської міської ради від 09.01.2019 року №10 «Про встановлення тарифів на послуги з вивезення побутових відходів, що надаються комунальним підприємством «Автотранспортне підприємство 0628» Житомирської міської ради та погодження інвестиційної програми у сфері поводження з побутовими відходами у м. Житомирі» тарифи на послуги «КАТП 0628» з вивезення побутових відходів було встановлено на запропонованому Підприємством рівні.
- (22) Так, рішенням виконавчого комітету Житомирської міської ради від 09.01.2019 року №10 «Про встановлення тарифів на послуги з вивезення побутових відходів, що надаються комунальним підприємством «Автотранспортне підприємство 0628» Житомирської міської ради та погодження інвестиційної програми у сфері поводження з побутовими відходами у м. Житомирі» (далі – Рішення № 10) затверджено тарифи на операції поводження з побутовими відходами, а саме: вивезення та зберігання побутових відходів загалом у розмірі (з ПДВ):

- населення багатоквартирних будинків – 15,14 грн. на 1 особу в місяць (тверді побутові відходи) та 3,14 грн. на 1 особу в місяць (великогабаритні побутові відходи);

- населення приватного сектору (контейнерна схема) – 16,47 грн. на 1 особу в місяць (тверді побутові відходи) та 3,14 грн. на 1 особу в місяць (великогабаритні побутові відходи);
 - населення приватного сектору (без контейнерна схема) – 16,13 грн. на 1 особу в місяць (тверді побутові відходи) та 3,14 грн. на 1 особу в місяць (великогабаритні побутові відходи);
 - бюджетні установи 83,84 грн./куб.м.;
 - інші споживачі – 84,06 грн./куб.м.
- (23) Листом від 15.05.2019 № 301 КАТП 0628 Житомирської міської ради надано до Відділення копію документу «Розрахунок тарифів на оплату послуг зі зберігання та вивезення ТПВ по підприємству КАТП-0628 на 2019 рік» (далі – Розрахунок), до Розрахунку надано розшифровки статей витрат.
- (24) Відповідно наданих Підприємством розшифровок статей витрат, до повної планової собівартості за видами послуг, зокрема:
- до послуги вивезення та зберігання побутових відходів (контейнерна схема) у розмірі 22 545,2 тис. грн. включено адміністративні витрати у розмірі 5 001,5 тис. грн., які складають 28,5 % від планованої собівартості (17 543,7 тис. грн.):

$$5001,5 / 17543,7 \times 100 = 28,5 \%$$
 - до послуги вивезення побутових відходів (контейнерна схема) у розмірі 22 091,1 тис. грн. включено адміністративні витрати у розмірі 5 001,5 тис. грн., які складають 29,3 % від планованої собівартості (17 089,6 тис. грн.):

$$5001,5 / 17089,6 \times 100 = 29,3 \%$$
 - до послуги вивезення побутових відходів (без контейнерна схема) у розмірі 1 915,2 тис. грн. включено адміністративні витрати у розмірі 166,9 тис. грн., які складають 9,5 % від планованої собівартості (1 748,9 тис. грн.):

$$166,9 / 1748,3 \times 100 = 9,5 \%$$
 - до послуги зберігання побутових відходів взагалі не включено адміністративних витрат.
- (25) Таким чином, адміністративні витрати перевищують обмежений Порядком 15% рівень адміністративних витрат на 13,5 % для послуги з вивезення та зберігання побутових відходів (контейнерна схема) та на 14,3 % для послуги вивезення побутових відходів (без контейнерна схема).
- $$28,5 \% - 15 \% = 13,5\%$$
- $$29,3 \% - 15 \% = 14,3 \%$$
- (26) Слід відмітити, що Порядок формування тарифів на послуги з поводження з побутовими відходами, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 26.07.2006 р. №1010 (зі змінами, внесеними згідно до постанови Кабінету Міністрів України від 27.03.2019 р. №318, що набрала чинності з 01.05.2019 р.) (далі – Порядок). Такий Порядок визначає механізм формування тарифів на послуги з поводження з побутовими відходами.
- (27) Всупереч вимог Порядку (в редакції до 01.05.2019 р.), до повної планової собівартості послуг зі збирання, вивезення та захоронення твердих побутових відходів включено адміністративні витрати з перевищенням обмеженого Порядком 15% рівня, тому розмір тарифу на послуги, сформовано всупереч вимог Порядку, не має достатнього економічного обґрунтування.

4. Кваліфікація порушення Відповідачем конкурентного законодавства

- (28) Таким чином, затверджені рішенням виконавчого комітету Житомирської міської ради

від 09.01.2019 року № 10 тарифи на послуги з вивезення та зберігання твердих побутових відходів, копії яких було надано КАТП 0628, не мали достатнього економічного обґрунтування, оскільки рівень адміністративних витрат перевищує рівень, обмежений пунктом 15 Порядку формування тарифів на послуги з поводження з побутовими відходами, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26.07.2006 р. №1010 (в редакції, чинній на момент затвердження таких тарифів).

- (29) Таким чином, КАТП 0628 Житомирської міської ради, відповідно до інформації, наданої листом від 15.05.2019 № 301, сформовано тарифи на послуги зі збирання, вивезення та захоронення твердих побутових відходів, затверджені Рішенням № 10, застосування яких у розрахунках зі споживачами призводить до ущемлення економічних інтересів цих споживачів.
- (30) Тобто, шляхом прийняття Рішення від 09.01.2019 року № 10 виконавчим комітетом Житомирської міської ради було легітимізовано дії КАТП 0628 Житомирської міської ради щодо застосування у розрахунках зі споживачами тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів з завищеним рівнем адміністративних витрат, що призвело до ущемлення економічних інтересів споживачів.
- (31) Дії виконавчого комітету Житомирської міської ради щодо затвердження рішенням від 09.01.2019 року №10 *«Про встановлення тарифів на послуги з вивезення побутових відходів, що надаються комунальним підприємством «Автотранспортне підприємство 0628» Житомирської міської ради та погодження інвестиційної програми у сфері поводження з побутовими відходами у м. Житомирі»* тарифів на послуги зі збирання, вивезення та розміщення твердих побутових відходів з перевищенням 15% рівня адміністративних витрат, мали ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом сьомим статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», визначеного статтею 17 цього Закону, у вигляді дій органу місцевого самоврядування, що полягають у легітимізації порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

5. Заперечення Відповідача та КАТПШ 0628 та результати їх розгляду

- (32) За результатами розгляду розпорядження адміністративної колегії Відділення від 07.06.2019 № 56/7-рп/к про початок розгляду справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, КАТП 0628 Житомирської міської ради листом від 18.06.2019 № 353 (вх. від 20.06.2019 № 56-01/952) повідомило Відділення, що Підприємством листом від 15.05.2019 № 301 «було подано невірний розрахунок тарифів на оплату послуг зі зберігання та вивезення ТПВ по підприємству на 2019 рік, а саме – невірний розрахунок статей витрат». КАТП 0628 Житомирської міської ради також надано актуальний «розрахунок тарифів на оплату послуг зі зберігання та вивезення ТПВ по підприємству КАТП—0628 на 2019 рік».
- (33) За результатами аналізу наданого Підприємством листом від 18.06.2019 № 353 актуального розрахунку розмірів тарифів на послуги Відділенням встановлено, що такий розрахунок не суперечить вимогам та механізму формування тарифів на послуги з поводження з побутовими відходами затвердженим Порядком.
- (34) Листом від 04.07.2019 № 18/4263 (вх. від 05.07.2019 № 56-01/1008) виконкомом у відповідь на розпорядження адміністративної колегії Житомирського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 07.06.2019 № 56/8-рп/к повідомлено, що листом від 22.10.2018 № 2-1827 (копію надано) Управлінням житлового господарства міської ради спільно з департаментом економічного розвитку міської ради надано зауваження до розрахунків розміру тарифів на оплату послуг зі зберігання та вивезення ТПВ по підприємству на 2019 рік КАТП 0628 Житомирської міської ради. Підприємством вказані зауваження враховано в наступних розрахунках розміру тарифів.

6. Остаточні висновки адміністративної колегії Відділення у справі

- (35) Таким чином, відповідно до інформації, наданої КАТП 0628 Житомирської міської ради листом від 18.06.2019 № 353, та інформації, наданої Виконкомом листом від 04.07.2019 № 18/4263, в діях виконавчого комітету Житомирської міської ради щодо затвердження рішенням від 09.01.2019 року №10 «Про встановлення тарифів на послуги з вивезення побутових відходів, що надаються комунальним підприємством «Автотранспортне підприємство 0628» Житомирської міської ради та погодження інвестиційної програми у сфері поводження з побутовими відходами у м. Житомирі» тарифів на послуги зі збирання, вивезення та розміщення твердих побутових відходів відсутні ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом сьомим статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», визначеного статтею 17 цього Закону.

Виходячи з вищевикладеного та керуючись статтями 7, 12¹, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 та 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного Комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482, (із змінами), пунктом 36 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правил розгляду справ), затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5 та зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 06.05.1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 року № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Житомирського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Закрити провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції № 56-3.5/7-2019 щодо дій виконавчого комітету Житомирської міської ради без прийняття рішення по суті, у зв'язку з не доведенням вчинення порушення.

Рішення може оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Голова адміністративної колегії,
голова відділення

В.П. Василенко